

Bezpečnosť nemôže čakať: Obranná stratégia Slovenska tvárou v tvár váhaniu opozície

Future Slovakia Forum, 28. marca 2025

Situácia, v ktorej sa Slovensko nachádza, vyžaduje rozhodné a zodpovedné vedenie. Bezpečnostné hrozby v našom regióne sa neustále zvyšujú, a ignorovať túto realitu by bolo osudovou chybou. Slovensko si nemôže dovoliť nečinnosť alebo nejasné postoje.

Opozícia mala na nedávnych rokovaníach príležitosť prezentovať zrozumiteľnú a realistickú alternatívu, ktorá by reagovala na bezpečnostné výzvy, ktorým čelíme. Žiaľ, tento priestor nebol adekvátne využitý. Nedostatok koordinácie, nepripravenosť a slabé vystúpenia oslabili ich schopnosť sformulovať konkrétnu a uskutočniteľnú stratégiu, čo podkopalo ich dôveryhodnosť doma aj v zahraničí.

V hre už veľmi dlho nebolo tak veľa ako dnes.

Dnes sú stávky vyššie než kedykoľvek predtým. Zatiaľ čo krajiny NATO posilňujú svoje obrany tvárou v tvár rýchlo eskalujúcej ruskej hrozbe, niektorí lídri slovenskej opozície sa správajú, akoby sme žili v bezpečí ako Luxembursko alebo Portugalsko. Táto ilúzia ignoruje reálnu geopolitickú situáciu, v ktorej sa nachádzame – Slovensko priamo susedí s Ukrajinou, ktorá je na fronte pri obrane Európy pred Putinovou agresiou. Hrozby nie sú hypotetické; sú reálne a musíme im čeliť teraz.

Čo vlastne opozícia navrhuje?

Opozíčné strany PS, KDH a SaS, v rôznych obmenách tvrdia, že nepodporia zvýšenie výdavkov na obranu, kým všetky krajiny NATO nedosiahnu 2% HDP. Toto stanovisko je neadekvátne a ignoruje fakt, že mnohé z týchto krajín nečelia rovnakým hrozbám. Navyše, žiadali detailný plán od ministra Kaliňáka, pričom sami nepriniesli nič okrem podmienených vyhlásení. Tento prístup len zdôrazňuje nepripravenosť a nedostatok konkrétnych riešení.

Future Slovakia Forum preto považuje za nevyhnutné načrtnúť konkrétny plán, ktorý môže byť základom pre bezpečnostnú stratégiu Slovenska. Naším cieľom nie je len kritizovať, ale poskytovať realistické a zodpovedné riešenia, ktoré zabezpečia dlhodobú bezpečnosť a stabilitu našej krajiny.

Výzva Fóra budúcnosti Slovenska: Skutočný plán pre bezpečnosť Slovenska

Odkladanie nevyhnutných krokov v oblasti obrany už nie je prípustné. Navrhujeme nasledovné opatrenia:

1. Zvýšenie výdavkov na obranu na 3,6% HDP (alebo viac) do roku 2028:

Začneme okamžitým zvýšením na minimálne 2,6% v roku 2026 a každý rok postupným zvyšovaním o min. 0,5%, až kým nedosiahneme cieľ. Menej sa môže ukázať ako do budúca nebezpečné.

2. Transparentný dohľad:

Zriadme silný parlamentný výbor (za účasti expertov na obranu a bezpečnosť ako aj zahraničnú politiku / s bezpečnostnou previerkou) na zabezpečenie zodpovedného a

transparentného dohľadu nad využitím prostriedkov. Žiadne politické zasahovanie, len skutočné plánovanie bezpečnosti.

3. Zameranie na vojenské kapacity:

Projekty s duálnym účelom obmedziť len na roky, keď nie je možné investovať 100 % rozpočtu do skutočných vojenských kapacít. Zameranie musí zostať na posilnení obranyschopnosti, nie na vágnych infraštruktúrnych projektoch, ktoré len nafukujú čísla.

4. Odmietnutie politických hier a nereálnych podmienok:

Nepripustíme ďalšie oneskorenia alebo byrokratické prekážky. Bezpečnostná stratégia Slovenska musí byť zakotvená v realite, nie v politických kalkuláciách.

5. Zapojenie sa do Koalície ochotných:

Okamžité členstvo a aktívna účasť v „Koalícii ochotných“ s cieľom zvýšiť naše vojenské sily tak, aby do roku 2030 dosiahli pomer aktívnych vojenských síl na obyvateľov na úrovni priemeru top 15 krajín tejto koalície.

6. Zdvajásobenie podpory pre Ukrajinu:

Ukrajina bráni východnú hranicu Slovenska pred ruskou agresiou. My zodpovedne prispejeme porovnateľne ako „ochotné“ krajiny na východnom krídle NATO.

Zdvajásobíme našu vojenskú a finančnú podporu pre Ukrajinu oproti priemeru z posledných troch rokov, a to počas ďalších 3–5 rokov (tak dlho ako bude treba).

Rozpočet na nasledujúci rok tak bude 1,5 násobkom priemeru tých troch predošlých.

Pôjde o kombináciu grantov a pôžičiek prepojených s fungujúcim Nástrojom pre Ukrajinu Európskej komisie (Ukraine Facility).

Slovensko sa zaväzuje prispievať na Ukrajinu nielen finančne a materiálne, ale aj vojenskou prítomnosťou v rámci rozšírenej spolupráce s Koalíciou ochotných a spojencami pri ochrane eventuálneho prímeria/mieru.

7. Totálna vojna proti dezinformáciám a hybridnej operácii Ruska na Slovensku:

Posilnenie obrany Slovenska proti ruským dezinformáciám a hybridnej vojne päťnásobne. Rovnako ako Česká republika a jej spojenci v rámci EÚ podnikajú konkrétne kroky na obmedzenie vplyvu ruských diplomatov a hybridných operácií, aj Slovensko musí vyvinúť maximálne úsilie na neutralizáciu ruského vplyvu.

Okamžite zaangažujeme najlepších odborníkov z Európy, USA a Izraela a nasadíme zdroje na rozdrvenie propagandy a nepriateľských vplyvov s maximálnou presnosťou a účinnosťou. Rovnako ako minister Lipavský v boji proti ruským dezinformačným aktivitám, aj my musíme hľadať všetky dostupné opatrenia na európskej úrovni a zároveň zabezpečiť ochranu národnej bezpečnosti.

8. Reaktivácia formátu V4 - variant s Ukrajinou:

Vytvorenie nového formátu V4-UA spolu s Poľskom, Českou republikou a Ukrajinou. Po zmene režimu v Maďarsku možno prizvať aj ich.

9. Slovensko potrebuje reformy na efektívne využívanie verejných zdrojov a financovanie obranyschopnosti štátu.

Cieľom je dosiahnuť úspory prostredníctvom racionalizácie výdavkov a zefektívnenia verejnej správy, pričom ušetrené zdroje sa presmerujú na obranné iniciatívy. To zahŕňa:

- o **Inteligentné a efektívne verejné výdavky:** Každý verejný výdavok musí byť presne cielený na nevyhnutné verejné služby.

- **Jasné definovanie zodpovedností a financovania:** Potrebné je jasné rozdelenie kompetencií a zdrojov financovania medzi obcami, regiónmi, mestami a centrálnou vládou.
- **Zásadnú zmenu štruktúry štátnej správy a územnej samosprávy,** vo väzbe na zmenu rámcových podmienok, na nové výzvy a trendy a vo väzbe na úpravu rozdelenia kompetencií. Cieľom je zoštíhlenie štátu – zníženie a zefektívnenie jej výdavkov rapidne počas najbližších 3 - 4 rokov.
- **Prehodnotenie daňového a odvodového mixu:** Nový systém musí byť spravodlivý, vyvážený a udržateľný. Príjmy obcí a vyšších územných celkov musia byť založené na vlastných zdrojoch, ktoré si môžu samosprávy určovať, a nie len na prerozdeľovaní z centra.
- **Posilnenie daňovej suverenity miestnej samosprávy:** Zavedenie miestne určiteľných daní, ktoré umožnia obciam efektívnejšie spravovať vlastné príjmy a nezávisle rozhodovať o prioritách.
- **Privatizáciu všetkých sektorov, ktoré môžu efektívne fungovať v súkromnej alebo mimovládnej správe:** Minimalistické a férové regulačné rámce zabezpečia, že len tie sektory, ktoré musia byť verejne spravované, zostanú v správe štátu.
- **Reformu finančného vyrovnávania a vytvorenie špeciálnych fondov:** Je potrebné zabezpečiť rovnováhu medzi samosprávami s rôznou ekonomickou silou a vytvoriť špeciálne fondy pre rozvoj centier osídlenia.

Tieto reformy uvoľnia zdroje a poskytnú štátu aj samosprávam väčšiu flexibilitu a schopnosť reagovať na výzvy modernej doby.

Záver:

Slovensko nemôže ďalej odkladať nevyhnutné kroky na posilnenie svojej bezpečnosti a obranyschopnosti. Časy vyčkávacích hier a falošných výhovoriek sa skončili. Future Slovakia Forum volá po jasnom a rozhodnom záväzku, ktorý presahuje stranícke záujmy a politické kalkulácie. Naša bezpečnostná stratégia musí byť založená na realistickom pohľade na geopolitické hrozby a pripravená čeliť im bez kompromisov.

Slovensko má na výber: buď sa postavíme na obranu svojej suverenity a bezpečnosti, alebo sa necháme unášať bezcieľnou nečinnosťou. **Je čas konať!**